

ЛИТЕРАТУРЕН
ИНСТИТУТ
Ф. №
ИНВ. № 2811

НИКОЛА ВАПЦАРОВ ПРЕД СЪДА.

В края на месец Декември 1940 година по поръчение на партията в Банско пристигна Никола Вапцаров с задача да организира в Разложка околия събиране подписи за съюз със Съветския Съюз по повод направеното предложение от Съветския дипломат др. Соболев. За ръководене на акцията бе образуван комитет от членове на околийското и местно партино ръководство в състав: Никола Рачев, Никола Голев, Александър Пицин, Манол Тодев и Димитър Зайков. На заседание на комитета Вапцаров направи устен доклад за между народното и вътрешно положение на България и каква задача поставя партията в този момент. На същото заседание той предложи за одобрение обръщението до "негово величество цар Борис III-ти" и до министър председателя на България Богдан Филев, под което ще се събират подписи. Обръщението бе прието и размножено на пишуща машина лично от Вапцаров. За да има лична представа от настроението в околията и за да даде устни нареждания Вапцаров посети гр. Разлог и с. Белица. В Разлог той предава обръщението на Лагадинов и Сеганов, а на гара Белица - на др. Георги Цинцев, който от своя страна предава същото на др. Минко Попов да го занесе в с. Якоруда. Така обръщението бе изпратено по всички селища в околията. Наблюдайки разговорите на хората по кръчми, кафенета, по мегданите, както в околията така и в Банско около Съветския като предложение Вапцаров написа стихотворението "Селска хроника" и го почете на комитета. Ние всички го одобрихме и решихме да се размножи в повече екземпляри и се разпространи на ръка на доверени хора. В Банско стихотворението бе размножено приблизително в 100 екземпляра, в Разлог 200 екземпляра, и пр. Стихотворението голям успех и изигра силно мобилизираща роля в събирането на подписи.

За успешно провеждане на акцията в Банско партиното ръководство взе следното решение: разделя се града на две части източна - Бута махала и западна - Глазие махала. За първата одговорник Александър Пицин и за втората - Димитър Зайков. Уговорено бе още следното: в случай че полицията залови лист с подписи да се казва че обръщението е получено от Алекс Пицин а той го е получил в плик от София от неизвестно лице. Това решение бе взето за да се отклони вниманието на полицията от Вапцаров като организатор ръководител на акцията. Полицията и разни агенти също бяха вдигнати на крак. Бяхме поставени под наблюдение. Започна събиране на подписи. Но предложението че аз организирам акцията полицията ме арестува и ми продава ^{По-късно} такава съвещание. След разпит и стричане да дам каквото и да е участие и след кратък престой в ареста бях освободен. На следващия ден полицията залавя едно от обръщанията с подписи у другар Войно Юнчов. Той признава че го е получил от мене и двамата ни арестувават и откарват на следствие в разлог. По същото време правят обиск в къщата на Вапцаров и намират стихотворението "Селска хроника" Инструктивно писмо по акцията подписано от "Георги" и стихотворението "Бунтът кини". Акцията по събиране подписи за съюз със Съветския Съюз премина успешно. В Разлог бяха събрани около 700 подписа, в Якоруда 350, в Банско 500 и пр. Работниците и селяните голяма част от интелигенцията Селагаха подписите си без да се дстрахуват. На всяка де се говореше че съюз с "Дядо Иван" ще ни спаси от окупацията от Хитлеровите панцища.

След намиране на горните документи Вапцаров бе интерниран в Годеч. Среду него бе заведен съдебен процес. Обвинен бе че подбужда със стиховете си населението към вражда, омраза спрямо оделни слове и към фашиската власт и се искаше да бъде наказан по член 7 от 3.3.Д.

Делото бе насрочено на 17. Октомври 1941 година в гр. Разлог. Ние се готвехме да защитим Вапцаров. Вапцаров имаше само трима свидетели писателя Светослав Минков, разпитан по делегация и ние двамата с Войно Юнчов. Още от началото на месец Октомври полицията в Банско започна да ни заплашва че ще ни вкара всички в затвора ако се осмелим да защитим Вапцаров. Полицеския старши Блажен Апостолов на всякаде тръбе-